

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2, an
3 cor. 1/2, 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe an an 24 coroane
an 12 cor. 1/2, 24
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un sir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Tot ce privește foata
să se adreseze la Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Incheierea anului școlar.

Sâmbătă în 2 a. l. c. s'a încheiat, cu ajutorul lui Dumnezeu, și anul școlar dela gimnaziul nostru.

Porțile așezămintelor noastre culturale se vor închide peste câteva zile, după ce se va termina și examenul privat, pe cum și examenul de maturitate, cu cei 5 elevi, ce au mai rămas în clasa a opta.

Reprivind asupra anului școlar expirat, trebuie să constatăm, că a fost unul din cei mai grei ani școlari, ce i-am avut. Prelegerile s'au început cu o întârziere de o lună și jumătate; înscrierile au durat vreme mai îndelungată, căci în urma circulației greoaie, și mai ales a unui organ de publicitate (foaia noastră a reapărut numai în Decembrie) publicul n'a aflat decât cu mari întârzieri, despre începerea anului școlar. Se mai adaugă apoi lipsa petrolului și a luminilor, ce s'a simțit mult în lunile de iarnă; greutatea ivite cu spedarea pachetelor, așa încât mulți băieți, obișnuiți a trăi de acasă, au ajuns, de multeori, în strâmtoare.

Dar toate aceste greutăți nu au putut turbura mersul regulat al instrucției. Întârzierea dela începutul anului a fost compenzată prin reducerea vacanțelor dela Crăciun, Paști și a zilelor directoriale. Materialul s'a propus, ce e drept, cu ceva abrevieri, conform ordinațiunii ministeriale, dar s'a extins asupra tuturor punctelor esențiale, așa că a mai rămas vreme și pentru repetiție.

Numărul elevilor, la toate instituturile din Blaj, cu toate greutățile ce s'au îngrămădit în anul școlar expirat, a rămas acela din timpurile normale. Elevii claselor mai înalte s'au mai rărit, chemați fiind sub drapel; în schimb, elevii din clasele inferioare s'au înmulțit, în mod simțitor.

Dând mulțumită lui Dumnezeu, că am încheiat în pace și acest an școlar, să nădăjduim, că ziua mult dorită a păcii nu e departe, și că își va urma, în curând, mersul ei obișnuit, fără a mai avea să lupte cu atâtea dificultăți!

Pentru al VI-lea împrumut de războiu.

Excelența Sa Părintele mitropolit VICTOR publică în circularul din urmă asupra împrumutului al VI-lea de războiu următoarele:

„Guvernul reg. ung. a publicat invitare la notarea împrumutului al VI-lea de războiu. După cum ni-se face cunoscut în scrisoarea Excelenței Sale a Domnului Ministru reg. ung. de culte de dtul 30 Aprilie 1917. Nr. 5662—eln. 1917. notarea împrumutului s'a început în 12 Maiu și deocamdată ar avea, să se termine în 12 Iunie 1917, dar probabil că termenul acesta se va mai lungi, precum s'a făcut și cu prilejul împrumuturilor celorlalte. Dăm ordin Ven. Cler arhidiecezan, să îndemne pe credincioși în predici și și cu alte prilejuri, să ia parte după putință în notarea acestui împrumut. Motivele, ce îndeamnă la aceasta, sunt cele expuse în ordinii Noștri

dați din prilejul împrumuturilor de războiu de mai înainte.

Oradea-mare, din ședința consistorială, ținută în 8 Maiu n. 1917.“

Criza ministerială. — Criza provocată de abdicarea guvernului încă tot nu a putut fi rezolvită. Pe deoparte atitudinea guvernului Tisza și a partidului muncii, cari nu voiesc să sprijinească guvernul viitor numai la chestiile curente și în cele cari privesc încheierea războiului, pe de altă parte partidele opoziționale, cari s'au dovedit de înșapabile de-a cădea de acord asupra unui plan de muneă comună.

Din audiențele acordate până acum de Monarh și din declarațiile bărbaților de stat primiți de Majestatea Sa în audiență, este tot mai mult la iveală, că viitorul guvern are să ia asupra sa două sarcini: Acordul economic încheiat între guvernul anterior maghiar și austriac și reforma electorală.

Partidul lui Apponyi este împotriva oricărui pact economic, care nu are caracter provizorie, iar asupra reformei electorale întreaga opoziția își mai are și velleități naționale.

Tisza declară din nou în fosta poporală „Igazmondó“, că partidul muncii va sprijini numai pe acel guvern, care în chestia reformei electorale nu trece programul partidului său sau amână reforma până după războiu.

Între astfel de împrejurări criza este încă departe de a se rezolvi cu partidele parlamentare existente și tot mai mult se ridică la suprafață două posibilități: guvern de funcționari, care să îngrijească trebuințele curente sau guvern în afară de partide, care se cerce a câștiga majoritatea dintre partidele de acum pe baza unui nou program. Ultima rație va fi natural *disolvarea dietei și noi alegeri.*

Aceasta se poate deduce și din declarațiile fostului prezident parlamentar Návay Lajos, care despră audiența sa a spus, că întrucât criza nu va putea fi aplanată cu concursul partidelor de astăzi, se vor face alegeri noi, prin guverna nou.

 Semnați pentru împrumutul al VI-lea de războiu!

In seria audiențelor altcum a intervenit o pauză, astfel că până la sfârșitul săptămânii probabil nime nu va mai fi invitat la palat.

In schimb a sosit la Budapesta baronul Burian, fostul ministru de externe, ca din incredințarea Monarhului, să conferească încă cu căpeteniile de partide. Informațiile lui Burian vor servi de temelie la aplanarea crizei, care într-o parte sau alta va trebui să-și găsească desnodamentul în săptămâna viitoare nesmintit.

Deschiderea parlamentului austriac. Mesagiul de tron. Mesagiul de tron, prin care Majestatea Sa Carol a deschis Reichsratul din Viena va rămânea un document memorabil pentru toate timpurile în istoria țărilor și popoarelor austriace. Farmecul, pe care îl răspândește principiile nouă de stat și guvernament depuse în mesagiul, căldura dragostei, a dreptății și a libertăților câtă eradiară din cuvintele prealalte, se resimte la toate hotărârile țărilor Monarhiei.

Mesagiul parentează în cuvinte calde pe împăratul-rege Francisc Iosif, apoi continuă astfel:

„Dela început am fost în clar cu sarcina puternică, ce Mi-s'a așezat de Provedința divină pe ameri, dar simt în Mine aceea putere și voință, ca în spiritul înaintașului meu nobil și cu ajutorul lui Dumnezeu să pot ținea locul meu în deplinirea credincioasă a datorințelor mele de domnitor. . .

Popoarele statului să nu fie lipsite pe mai departe de aceea putere motrice mare, pe care le-o poate da reprezentanța poporului, ce își cumpănește bine, cu prevedere și conștiințios sfera sa de drept. . . Este voința mea neștrămutabilă, ca să-mi deprind drepturile suverane întotdeauna numai în spirit adevărat constituțional. . . Am încrederea, că recunoașterea responsabilității Dvoastre pentru formarea împrejurărilor politice și credința într'un viitor mai fericit al imperiului, care s'a consolidat așa de strălucit în

acel îngrozitor războiu, vă va da Dvoastră Domniilor putere, ea dimpreună cu Mine să creați acelea condiții primordiale, prin a căror ajutor în cadrele unității de stat și a asigurării funcționării sale, putem să facem loc dezvoltării libere naționale și culturale a popoarelor egal îndreptățite.“

In cele următoare Monarhul dă expresie nădejdi, că să va afla modalitatea de înțelegere cu Rusia și cu toți acei inamici, cari abzie pentru totdeauna de-a periclita existența Monarhiei. Regretă jefurile ce trebuie să se mai aducă, dar aceste vor contribui și mai mult la consolidarea și înflorirea Monarhiei. Intre problemele viitorului înșiruite împrumutul VI-lea de războiu, reformele sociale și convenția economică cu Ungaria.

Au urmat apoi recepții la palat.

Socialiștii maghiari la conferința de pace din Stockholm. — O telegramă din Stockholm anunță, că în 29 și 30 Mai, membrii delegațiunii socialiste maghiare (Bokányi, Buchinger, Dr. Kunfi, Weltner, Garami și Dr. Jászai Oszkár) au avut lungi conferințe cu delegațiunea olandeză și scandinavă. Cu această ocazie partidul socialist maghiar și a formulat punctul său de vedere privitor la situația politică și chestia păcii, care în rezumat se poate cuprinde în următoarele:

Socialiștii maghiari sunt aderenți păcii, ce este a-se încheia îndată, dar fără despăgubiri și fără aneșuni. Toate țările ocupate trebuiesc numai decât pe deplin restaurate. Restabilirea economică a țărilor ocupate este a-se îndruma în sfera de datorință a statului respectiv, care ține ocupat teritoriul. Excepție face numai Belgia, a cărei restaurare fu promisă în 1914 de Germania. Intrucât aceasta împrejurare ar prolunga războiul, cheltuielile restaurării Belgiei să fie puse în sarcina tuturor țărilor beligerante în măsura forțelor lor economice. Asemenea și Sărbia, care este prea mică și slabă pentru a-se

reface pe sine, să fie ajutorată de toate statele mari în mod colectiv.

Delegațiunea socialistă maghiară cere pe seama Sărbiei teritoriu maritim și politici comercială favorabilă, ca astfel rapoartele dintre Austro-Ungaria și Sărbia să rămână întotdeauna prietenești.

Privitor la Elveția și Lorena, delegațiunea este de părerea, că în chestia această să se încheie un acord între socialiștii francezi și germani, căci numai astfel se poate înlătura cea mai mare piedecă a unei păci durabile. Această înțelegere este de dorită și între socialiștii bulgari și sărbi privitor la Macedonia.

Pretind independența Poloniei.

Chestia naționalităților din Austro-Ungaria să fie rezolvită nu prin împărțirea Monarhiei ci prin reforme mari democratice, prin dezvoltare liberă culturală și economică în cadrele legăturilor statului de azi și prin autonomie națională.

Pretindă restituirea coloniilor ocupate. Pacea viitoare să se asigure prin instituirea unei ordini internaționale de drept și prin o desarmare obligatoare pe uscat și mare. Să se constituie o jandarmerie navală, care să supravegheze libertatea navigației. Cere internaționalizarea strimtorilor, cum este Bosforul și Gibraltarul. Protestează împotriva oricărei încercări de a-se lua pregătiri deja de pe acum pentru un războiu economic pe timp de pace împotriva puterilor centrale și sunt a-se anula toate hotărârile luate la conferința economică a statelor entente în 1916 la Paris.

Fiindcă afară de oprirea națională mai există și una socială, delegațiunea maghiară este de principiul ca în tratativele de pace să fie introduse și chestia privitoare la ocrotirea muncitorilor și alte chestii politice sociale.

Socialiștii maghiari sunt hotărâți a lua parte la conferință, dar se împotrivesc la aceea, ca să se trateze și chestia: Cine este

FOIȚA.

Spiritul Măestrului.

— Conversație în lumea dreptății. —

»Icoana stelei ce-a murit,
Incet pe cer se sue,
Era pe când nu s'a zărit,
Azi o vedem și nu e.«
Eminescu.

Se pregătea pripit, își aduna în geamantan tot ce putea cuprinde lăuntru lui îngust. Era agitat. O creață a creșterii, ce era fărâmat în cenușă, se sbădea, asemenea unui șarpe ciungărit. Vieța ei ținea flexibilitatea unor nervi dela mâni și maxile. În creață era adâncită o notă g sau b dur, nu le puteam distinge. Din gestul mâinei, ce se mișca ca și o creangă uscată, de pe un stejar bătut de toate vânturile, Măestrul își dădea să înțeleg, că prin ghicite mă apropiam de nota gravată în creață fărămei de creșterii.

M'am zguduit. Sângele circula ca și un curent electric prin nervi, condensându-se în auriculă și ventriculă, ca să-și poată face cursul mai îngrabă.

Doi schelete de fălci închețate în sărut veșnic, se deschid. Printre doi dinți,

ce sunt ca două elape de pias — ese ca din peștera, în cari se restrânge strigătul în mii de ehour, un glas pițigăiat, ce iute dispare, se pierde, ca și orice glas venit din alte lumi.

— Mă!

Privesc speriat în jur. Cu ochii împaljențiți ca la lunatici, cu capul plescăit pe piept, mă informam, după câteva clipe de nerespirație, despre autenticitatea persoanei mele. Eram lângă mormântul, reședința veșnică a unui principe. Firicelele de iarbă din jurul mormântului și cununile de flori, așezate pe poarta de intrare în reședința, au început să se miște. Pământul ca o fașă de hârtie pe valurile apei, se clătina, amenințându-mă cu înghițire, ce i-a ajuns pe păcătoșii din biblie.

Ochii mari, holbați mi-se învârteau în cavitura capului ca o lună palidă printre cercurile fugare a neurilor.

Glilele de pe mormânt se dau în lături. Din turnul manzoleului în care s'a eternizat gloria marelui bărbat de știință trecută, o cucuveie în glasuri sinistre își alungă monotonia ori își distrăgea șotul, nu știu. Un clopoșel de cihonie își lovea limba într-o parte, presemnă unei furtuni apropiate.

Știam, că nu poate fi altul. L-am văzut chiar în momentele din urmă, când a secerat

cei mai mari lauri a nemuririi. Și eu pășeam pe lângă carul triumfal, încet, serios, conștiu de importanța actului, prin care se îndeplinea la noi trecerea la — nemurire.

Ha, ha, ha. — Te-ai speriat?

Barbă sură, înfățișare gravă și liniștită. O coardă de liră ținea la piept. Era silueta unui compozitor. Tocmai acum s'a reîntors din fața tribunalului a Împăratului-Veșnic, unde și-a dat seamă despre faptele din lumea asta.

În jur plutea un freamăt. Poate bisăritele, cu cari oamenii respălăteau clipele de amuzare inspirate din acordurile artistului, s'au contopit în freamătul acela. Silueta, foarte veselă, se apropie de mine, mă atinge pe umăr și mă invită să o urmez.

Câteva cărți legate în pereti aurii, și manuscrise de biografii, așezate în ordine în rafturi, formau decorația reședinții unui dascăl.

— De ce pășește cu atâta frică?

Nu puteam zice nimic.

— Știi cine șade în reședința aceasta? Îți spun, că el se ocupă acum cu o biografie, în care pe câteva pagini va cuprinde și nepăsarea și ingratitudea omenească. Formatul și mărimea acestei lucrări va întreci orice carte de acest soi. În tipografia voastră nu s'ar isprivi nici în o sută de ani.

responsabil pentru războiu, deoarece discuția aceasta ar fi sterilă și ar prolunga numai războiul. Comisia declară, că responsabilitatea pentru acest războiu o poartă guvernele tuturor statelor beligerante, căci popoarele sunt toate de sentimente pacifiste.

Din Stockholm se anunță, că declarațiile aceste ale socialistilor maghiari au făcut bună impresie în toate cercurile socialiste și că așteaptă încă mult dela maghiari pe timpul conferinței de pace.

Ministrul austro-ungar de externe însă într'un comunicat oficial declină dela sine orice răspundere pentru declarațiile socialistilor din Austro-Ungaria, pe cari le face de sine și pe răspunderea proprie.

Cu atât mai energică este declarația pe care o face un semioficios maghiar „din cercurile intime ale guvernului”, care face aspre acuzații socialistilor maghiari pentru atitudinea și declarațiile lor. Ei mustră mai ales pentru declarațiile făcute privitor la Germania, care este aliatul nostru și „pentru atitudinea de necerent dovedită în chestia de naționalitate și privitor la recompensarea Sârbiei”.

Privitor la cea distată zice comunicatul semioficios: „Că pentru naționalitățile din Ungaria și chestia Sârbiei este de fapt notoișles, că să află maghiar, care se confirmă calomniile răspândite de dușmanii noștri cei mai detestabili despre naționalitățile oprimare de aici.”

Din dieceza Gherlei.

Ajutor pe seama preoților.

Tânguiri, cereri, planuri au apărut multe în prețioasa fozie »Unirea« despre starea, dotarea slabă a preoțimei, mai ales gr.-cat. române. Vrednicii

noștri arhieriei ca »Cei Chemați« poate a făcut pașii de lipsă pentru noi, însă așa să vede: fără rezultat. Ușor putem crede să fi primit răspuns: »Unde Vă sunt preoții? Ei nu să tânguiesc, vedeți funcționarii de stat, funcționarii privați — bărbați, femei: cer dacă simțesc lipsa. Preoții au lectical, zile de lucru în natură, prețul bucatelor e mare, așa să vede sunt indestulți». Da, da, chiar mama greu înțelege dorința copilului mut; că să scrie într'o foaie a noastră — bine, însă nu e destul. Aceasta imprecizare observându-o harnicul Protopop al Băii-Mari, Alexandru Breban, a conchemat preoții tractuali la 27 Maiu st. n. la consfătuire, unde s'a luat hotărârea a-se înainta o cerere către Înaltul guvern ca și noi preoții gr.-cat. români să fim luați în considerare, și pentru noi există scumpetea traiului, și noi suntem lucrăși zeloși și de mare însămnătate ai țării. Cerem deci egalitate cu funcționarii de stat, precum în lucru așa și în supradotațiune.

Anume: Preoții, cari primesc susținerea dela credincioși în natură: lectical și zile de lucru (în Maramurăș popuștine) să primească 800 cor. 50% cei cari după statorirea veche primesc în bani: 1600 cor., după fiecare copil 200 cor.; capelanii încă 100% pentru copii atâta cât parohii.

Cererea noastră să se trimită la fiecare tract protopopesco al diecezei Gherlei, ca după subscriere »Cei

Chemați« să o susțearnă prin Ordinariat către Înaltul Guvern.

Am scris aceste, că de să va afla de bine, toate patru diecezele noastre să lucre în uniformitate, rugând pe Preasfințitii Arhieriei noștri, să prezinte aceasta cerere a preoțimei deodată, dând dovadă că suntem conștii, că ne interesăm unul de altul, nu suntem apatici, ne grijim baremi noi de noi.

Unul dintre cei de față.

† IACOB MUREȘIANU.

Funerariile.

Istoricul nostru orașel îngroapă iarăș...

Toate înmormântările, pe cari le-a făcut Blajul de o sumă de ani încoace, au fost jalnice și sfâșietoare, pentrucă toate puneau sub zăvorul neîndurat al humei câte-o columnă din gloria acestui focalar de cultură roditoare. Bunea, Micu Moldovanu, Ion Rațiu, — ca să amintim numai pe celea mai de curând veștejite flori ale cununei capului nostru! Iar acuma, în plină lumină primăvăratică, când paserile codrului, priveghitori și ciocârlii triluitoare, își instrună mai fermecător bogăția de cântece mângăietoare, am ajuns să ne oprim inimile și portul de jalea celei mai covârșitoare pierderi:

Măestrul căscă o gură cât un mormânt și izbucni într'un râs sarcastic.

— Când voi petrecea-ți în suzete de dopot, trupul meu așzat în carul de triumf, privirile mele cuprindeau și cunoștenu tot ce voi credeți despre mine. Voi, mă, suzeteți niște caricaturi, azi negri ca mâne să și la inimă roșii, verzi de nepăsare, letargie.

Sângelo circula prin bietul nerv în dropi deși, de credeam, că acuz, acuz și țenește și principela moare a doua oară.

— Niciodată nu voi fi așa fericit, ca la momentele petrecute în trăsura mortuală.

— În nantăți voi proști? Până când scheletul meu se plimba printre voi, îmi spuneți, că adevărata răsplată îmi veți da o numai după moarte. Sentința aceasta, spusă de cătrei eu vă dam tributul geniului meu, și gravat-o în ossale mele tradite, în ed-nisale mele. Și acum când îmi dau răsplata voi plângoți?

— Câte compoziții tarnate din durerile mele, n'au fost înțelese de sentimentele noastre. Ele vă delectau, vă produceau apetit, conversația devenia mai veselă. Ghemela curgeau, cântați, jucați, aplaudați. Iacă, așa mi-ați interpretat, mă, voi tragedia vieții mele. Și acum când aveți să mă retribuți cu nemurirea, vărsați lacrimi? Regrețați promisiunea? Promisiunea voastră — elipă.

Ha a. Ha a a!

Un râs nepotolit a cuprins s-baletul.

— Da es răzi, măestre?

— Vorbele, aprecierile și promisiunile voastre sunt ridicele.

— Cât am putut, ca paper începător am jartit, am...

— Ha! Tacii!

Degatels ce au jucat mladiosse pe clapele de fildes și abanos, îmi trec peste față și lasă urme de rușine.

Mă luptă de piept și cu o linspătură trec, ca un mototolez de rafe, într'o criptă. Un taru, ce a înfruntat tempeștăile vremii, se înalță spre cer, ca un catart de năis naufragiată, rămas de asupra valurilor mării. Tarnul arată, că oare când era decorul unei biserici, azi în ruină.

Scheletul se apropie de tovarășii din mormânt.

În colbul, în cari s'au mistuit cadavrele ce le cercetăm, zărese catene de zar, de cari atârnaa cruci din acelaș metal.

— Știi tu din a căror trupuri e colbul acesta? Mă întrebă măestrul.

Un firicel de celb palid de umezeala es se strecura prin coperișul criptei, ne povestește trecutul stăpânului său.

Am tăcut. Colbul, suvenirea trupurilor dispărute, ne-a spus tot. Iadolență, apatie, promisiuni ce nicicând nu se realizează, se isbeau de pereții criptei și se frângeau în mii de resnete, ce apuneau în acorduri de blăstăm pentru generațiile, cari nu și împlinesc jurmintele.

— Ascultă. Cuvintele firicelelor de colb, sunt rupte din trecutul vostru.

Două boabe de mărăgăritare se strecoară prin firele țepoase din barba măestrului.

— Aseară am petrecut în societatea marilor compozitori, Beethoven, Schumann, Liszt, Chopin și Mendelson. Fie-care mi-a enarat, ca unui nou oaspe, aplauzele ce le-au secerat și criticile emagiate, ce le-au dedicat posteritatea în semn de recunoștință. Am fost rugat cu insistență de prietini mei, să le spun și eu trecutul din casa de lut. Nu aveam ce. Din tăcerea mea secundată de tremur și lacrimi, ei su citit ce nu le-am spus. Au citit prea mult. Și mi-a fost greu de prezența mea.

— Bună dimineața.

Un schelet adus de spate, ținând în brațe un trav de cărți cu file muceade, se cotește printre noi. E învățatul dascăl, în a cărui antișambră am petrecut cu Măestrul.

— Da ai venit Măestre. Ei bine, bine. Nu ai un si... — ... aere perennius.

Măestrul mă privește în ochi și accentuează:

— Monumentul ce-l mai falnic, cu cari îmi vor împodobi memoria geniului meu, să-l ridice prin îngrijirea față de ai mei.

Pereții mormântului se elătină, Măestrul a lovit cu pumnul în pământ. Regreță ce mi-a spus. M'a dat afară.

Pluto.

Măestrul Mureșianu, strălucita mândrie muzicală a Blajului, comoara simfonică a sufletelor noastre, a amuțit pe vecie, nu mai este... Chipul lui clasico de artist nu va mai umplea de zimbet viața noastră modestă, nici degetele lui nu vor mai luneca fascinătoare peste clapele vrăjite ale pianului plin de comori negândite, catedrala lui Inocenție Clain nu se va mai umplea la sărbători împărătești de divinele laude ale pricesnelor sale în câte trei coruri, peste „Ochiul inimei” se va așterne ceața vremii și fețele sfinților de pe săltata cupolă nu se vor mai transfigura în zimbete cerești de mireazma immaterială a sunetelor muzicii sale...

Pe cea mai frumoasă stradă a orașelului nostru, pe „Strada lungă”, ne vor întâmpina de aci înainte patru muze îndoliate, străjuind mute casa, unde s'a ocrotit marele protejat al lor și căldura inimilor noastre. Lira „Muzicii” nu se va mai adia de zefirul amurgurilor și nu vor mai picura în taina nopților târzii glasuri de strună, să se alinte pe tremurul razelor de lună, legănându-ne în visări „dulci și senine”. O, nu!

Măestrul Mureșianu s'a dus silit de-o boală nemiloasă, ne-a părăsit cu sufletul strâns de durerea despărțirii, căci ne iubia cum numai genii pot să iubească, iar noi am rămas pustiți aproape cu totul... Noi am pierdut un prietin fără seamăn, un juvaer de colegialitate și frăție, școlile noastre un titlu de superioară glorie artistică, iar, mai presus decât toate acestea, arta românească, un pioner, a cărui amintire îi va fi o mândrie în toate vremurile.

Blajul îngroapă iarăș... Și cu dansul un popor întreg, atât de sărac în glorie de seama răposatului Mureșianu.

„Plâng, plâng și mă tânguesc” plânge cu glasul său profund clopotul catedralei din Blaj și cu dansul vor trebui să se înfrățescă multe glasuri de plângere tânguitoare, până va mai răsări alt Mureșianu, care să ne învieze iarăș jalea atâtor plânsete duioase.

Boala Măestrului.

Măestrul Mureșianu boala de vreme îndelungată. Fizicul său, destul de rezistent altfel, a fost zdruncinat mult de mizeriile refugierii din toamna trecută, când a trebuit să îndure neajunsuri multe, și istoviri, cari i-au subminat fizicul, dând strat bun boalei, care l-a răpus. Călătoriile dela

refugiare și dela întors prin răceala umedă a toamnei, apoi alte călătorii pe cari le-a făcut la Beiuș și Orade la familie, au pornit boala de plumăni, cu care s'a luptat cu atâta resemnare până în clipa din urmă. La Crăciun, când a fost mai pe urmă la Beiuș la ai săi, se vedea bine că suferă, dar toate stăruințele Doamnei Mureșianu, de-a rămânea acolo o vreme să-și vină în ori, au fost zădarnice. S'a pornit iarăș spre Blaj și, la Orade, trebuind să alerge aproape un kilometru până la trenul postat afară de gară, de osteneală și de greutatea unui mare geamantan i-s'a făcut și mai rău, încât îl năpădisă un puvoi de sânge cald, spumos. Sosit la Blaj, a căzut în curând la pat, pe care viu nu l-a mai părăsit.

În boala sa Măestrul nu și-a pierdut nici o clipă jovialitatea. Își primea cu multă căldură prietini și făcea glume până în săptămânile ultime. Amintim aici că publicul blăjan, colegii și cunoscuții Măestrului, făceau adevărate pelerinaje la casa iubitului bolnav. Nici o oră nu era singur. Era impresurat de atenția tuturor.

— Să vedeți câte vizite voiu avea eu astăzi — zicea adese Măestrul familiei sale întoarsă dela Beiuș. N'o să vă puteți învârti de prietini și cunoscuți.

Boalei sale nu prea îi da mare însemnătate. Avea cea mai deplină nădejde, că pe Maiu o să se facă bine, pe când plănuia excursii și recreații la Beiuș, care foarte îi intrase la inimă. Când a sosit Doamna Mureșianu acasă, a întâmpinat-o cu vorbele:

— De ce te-ai mai ostenit, dragă, că doar' mie nu mi-e rău și puteam fi și singur. Aveam eu de gând să vă cercetez în curând...

Dar cumplita boală nu l-a mai slăbit de loc. Au venit Paștile și Măestrul tot în pat. Și cât de mult ar fi dorit să se poată ridică! Îl cuprinsese dorul de cântec, de muzică, de iubitul său pian. Cât au ținut sărbătorile, fiindu-i toate ficele acasă, a tot lăsat să-i cânte la pian în odaia vecină melodii vioaie. Compoziții străine, proprii de loc. Isehidea ochii o clipă, asculta dus, se înfiora de accentele săltărețe, apoi izbucnea în plâns... Altădată cerea melodii de dans, i-se luminau ochii în zimbete de vioiciune și puneă pe Pica, fetița cea mai mică, să joace...

De compozițiile sale nu vorbea nicăcând. Îți făcea impresia că-i sunt o povară, care-l obsediază, și îi e greu să și-le amintească. La refugiare nu voia să le adune, să le pună în siguranță.

— Lasă-le să ardă, să se prăpădească, că par'că degeaba s'au mai născut și ele. Tot o să le omoare colbul și uitarea...

Când le-a văzut îngrămădite într'o ladă mare, grea, pe care nu era chip să-o pornească pe drumul pribegiei și a venit rândul să le așeze în pivniță sub o pătură de pământ, zise:

— Aici mă îngrop și eu cu voi...

Adeseori Măestrul avea clipe de adâncă durere, simțind că creațiile, în cari își turnase tot sufletul său mare, sunt menite colbului și indiferenței. Dar dacă în lumea mare românească, mai ales în cea, care ar fi putut să ajute pornirile unui geniu muzical ca al său, întâlnia nepăsare, în viața socială a Blajului a reușit să încheie multe prietini sincere și să gă-

sească inimi înțelegătoare, cari îl iubia pe magistru cu tot focul născut de artă și-l prețuiau ca pe cea mai dulce glorie de astăzi a Blajului. Între admiratorii săi mai aproape a stat medicul *Dr. Eug. Solomon*, un entuziast iubitor de muzică, care în inima sa îl ridicase pe Măestrul — cu dreptate — pe pedestalul unui „prinț al muzicii”. Între magistru și doctor se încheiase cea mai ideală prietinie: Măestrul pururea vioi și scăpător în inteligență și glumele sale neseceate, cuceritor de omorilor muzicii și — admiratorul inteligent, inimos și de cea mai covârșitoare sinceritate. Această prietinie s'a manifestat în chipul cel mai strălucit în tot decursul boalei, fiind doctorul nelipsit dela căpătâiul marelui bolnav. În ziua din urmă când Măestrul își presimțea sfârșitul apropiat a chemat la patul său pe doctorul Solomon, l-a cuprins pe după gât cu duioșie sfâșietoare și l-a ținut așa îmbrățișat clipe multe, vărsând celea mai dureroase lacrimi.

Clipele din urmă

Resemnarea cu care își suporta Măestrul Mureșianu boala sa grea, a impresionat adânc pe toți cari îl cercetau. Era o resemnare de martir, par'că. Ceruse de mult să-i pună deasupra patului o statuă a Preacuratei Vergure și să-i aranjeze un mic altar împodobit cu flori, cătră care își ținea privirile ațintite ceasuri întregi și se ruga mult, o rugăciune tăcută, meditativă, profundă... La întâi Maiu, când întreagă firea era plină de zimbetul primăverii și de năvala vieții trezite, Măestrul Mureșianu, simțind că nu se poate ridica să se buce de lumina soarelui și de prăveliața răzătoare a zărilor, s'a îndurerat adânc și a plâns cu amar...

— Toată lumea e pe afară și se încălzește de veselia naturii, de verdețurile câmpurilor, iar eu, eu, apăs patul durerilor. O! și cum vor mai cânta păsările acuma!

În ziua din urmă, a petrecut tot într'un somn apăsător. Abia s'a trezit pe câteva clipe, ca să vadă pe fiica sa, Lucia, care sosise în ceasurile dimineții dela Beiuș; dar după masă pe la ora 4 și jumătate s'a trezit iarăș și a cerut să se întors spre părete.

— Întorce-mă-ți! — a zis copleșit de o mare oboseală. A fost întors și așezat cu capul pe mână, a lăchis ochii și a adormit... pe vecie.

Prima veste

La căpătâiul Măestrului, în clipa morții, a fost Doamna, Doamna Lucia, apoi toți copilașii, afară de Andreiu, căruia de pătura și comunicația grea de astăzi i-a hărăzit această clipă supremă din viața părintelui său. A fost vestit numai de doctorul Solomon, profesorii: Ciura Precup, cari s'au înfățișat mai întâi la căpătâiul marelui mort. Apoi au sosit Daele: Dr. Pop, Ciura și Papiu. Erau ceasurile cinci, zi de Maiu, cu soare duioasă culmile din zare... Și deodată cu bătaia ornicului din bătrâna Catedrală s'a lăsat peste Blaj trista famă: *a murit Măestrul*.

Publicul blăjan se aștepta la un tragic sfârșitor, dar totuși vestea morții a fost zguduitoare. A murit Măestrul, murit Măestrul...

Catafalcul.

Sâmbătă, a doua zi, în ceasurile dimineții, casa cu muzele de pe Strada lungă își cernise intrarea cu postavurile grele ale morților. Muzele împietriseră în atitudinea lor și lira aurită picura par'că un vers funerar cu accente abia auzite. Treptătorii își descoperiau capetele și își făceau semnul sfintei cruci cu ochii în lacrimi. În camera mare de cătră stradă, sub chipul ocrotitor al crucii, între lumânări pâlpâitoare, în semifanuzerecul draperilor negre, zace Măestrul cu fața ofilită, cu mâinile pe piept. Degetele lui albe, lungi, cari au fascinat de atâteaori publicul cu puterea lor negândită, acum s'au potolit. . . Stau supuse sub giolgiul alb al morții, ca profilurile centenare ale unui Michel Angelo. Nu mai tresar nervoase să alunece pe clapele pianului creator. . . Nu. Razele lumânărilor le albesc și mai tare, evidențindu-le mai mult decât oricând. Degetele, degetele lui scumpe. . .

Cum intri, în cea dintâi odaie, vezi înșirându-se prin colțuri lire de argint, coroane omagiale, fotografii și atâtea suveniruri, cari îți trezesc în suflet toată gloria artistului răposat. Lângă ușa care dă spre catafalc, un harmoniu vechiu, mobilă favorită. În altă odaie pianul, care s'întruchipat pe „Erculeanu” și pe „Masolet”. Sunt pustii acum clapele amândorora și moarte, ca măestrul. Au amuțit și ele, sugrumate de suflul morții. Atitudinea lor împietrită desăvârșese nemărginită jale, care s'a sălășluit în această casă a simfoniilor. Le vezi, și-se strânge sufletul și izbucnești în hohote, alături de membrii îndureratei familii. Liniștea morții e mai grea aici, ca ori unde acum, când sunt atâtea câmpii tăcute ale morții. Te zdrobește această liniște. . .

. . . În jurul mortului se adună rând pe rând cei mai de aproape prietini și cunoscuți, și nu se văd decât fețe crispate de durere și ochi umezi. Fiicele Măestrului sprijinesc pe îndoliata mamă, care nu-și mai poate stăpâni plânsul covârșitor. Biata Pica, a încremenit și ea deoparte și nu-și poate da seama, sârmănică, de ce nu-și mai deschide Tatițicu ochii, linoșii lui ochi mari?

Intr'un colț profesorul-pictor *Flavin C. Domșa*, un alt artist al Blajului și bun tovarăș al Măestrului, schițează profilurile catafalcului și fața adormitului. Liniile se îngrămădesc pe hârtia albă, se aleg umbre și lumini discrete, și duioasa înfățișare a răposatului se nemurește într'un monumental desemn, care va fi un prețios candelion al Blajului, atât de bogat în morți mari. Măestrul doarme lin în giolgiurile lui mortuare. Creionul i-a prins supremele trăsături și le dă posterității, în o operă vrednică de marele nostru portretist.

Anunțuri funebre.

Se impart anunțuri funebre. Le oartă elevi de ai liceului, cari trec dinasă în casă. Și le duce poșta în toate țințile, unde a pătruns suflul artei Măestrului. Și cu dansule se duce jalea unei milii, care și-a pierdut cununa, și durerea tător institute, a căror decor a fost răposatul.

+

Cu inima zdrobită de durere anunțăm, că scumpul și neuitatul nostru soț, părinte, frate, unchiu și cumnat

Iacob Mureșianu

profesor de muzică la inst. de inv. din Blaj, a reposat în Domnul, Vineri d. a. la 25 Maiu 1917, în anul al 60-lea al etății și al 33-lea al activității sale profesionale.

Rămășițele scumpului defunct vor fi astrucate Luni, în 28 Maiu la orele 5 d. a. din biserica Catedrală în cimitierul gr.-cat.

Fie pomenirea lui binecuvântată!

Blaj, la 26 Maiu 1917.

Otilia n. Brendușian, soție. Dr. Andrei Mureșianu, Lucica, Iuliu, Sevastiu, Florica, fi. Elena general Groza, Sevastiu, C. Davidescu, surori cu fiii lor: Licia, Dr. Ioanișiu, Lucreția Alexandrescu, Horea, Mircea, Lazariu, nepoți. Catinca Bârseanu, verișoară, cu soțul său Andreiu Bârseanu. Cleopatra Brendușian, soacră, cu fiii săi: Iustin, prof., Iacob, căpitan, Petru, Iuliu și Melania, cumnați. Văd. Elena Dr. Mureșianu, cumnată cu fiii săi: Aurel, locotenent și Elenușa. General M. Groza, Constantin Davidescu, inspector general, cumnați.

+

Corpul profesoral dela Seminarul arhidiecezan, Gimnaziul superior, Institutul pedagogic și Școala civilă de fetițe din Blaj, anunță cu adâncă durere, moartea iubitelui lor coleg, distinsul compozitor român

Iacob Mureșianu,

întâmplată, Vineri în 25 Maiu n. la orele 5 d. a., după împărțșirea cu ss. Taine, în anul al 60-lea al vieții și al 33-lea al activității sale profesionale.

Rămășițele iubitelui coleg se vor astruca în cimitierul gr.-cat. din loc. Luni în 28 Maiu la orele 5 d. a.

Prohodul se va oficia în biserica Catedrală.

Odihnească în pace!

Blaj, 26 Maiu 1917.

Corpul profesoral dela: *Seminarul arhidiecezan, Gimnaziul superior, Institutul pedagogic și Școala civilă de fetițe din Blaj.*

Telegrame și scrisori de condoleanțe.

Beiuș.

Primiți sincerile noastre condoleanțe pentru pierderea îndurerată prin decedarea iubitelui soț, bunului tată și marelui nostru măestru Iacob Mureșianu.

Valeria Pavel, Paulina Oross, Aurelia Raț.

Beiuș.

Iatristată adânc de pierderea marelui nostru artist și iubitelui Dvoastre soț și tată, Vă rog să primiți sincerile mele condoleanțe. Durerea Dvoastre e și a mea.

Veturia Voștinar.

Lugoj.

Pentru ireparabila pierdere a marelui compozitor, primiți sincere condoleanțe!

Corpul profesoral dela Institutul pedagogic gr.-cat. de fete.

Stimată Doamnă!

Neputându-mă prezenta în persoană, Vă rog pe calea aceasta, ca la moartea așa de timpurie a vrednicului Dvoastre soț, a iubitelui Iacob, să binevoiți a primi condoleanța mea sinceră cu întreagă familia. Ați

îndurat o pierdere mare și grea, o pierdere ireparabilă! Dumnezeu să Vă dea tăria de Vă putea mângâia, iar repausatul odihnească în pace!

Blaj, 26 Maiu 1917.

Stimător:

Stefan Pop
canonic mitrop.

Mult stim. Doamne

Văd. Otilia Mureșianu

Loc.

Pentru pierderea suferită prin moartea iubitelui Dvoastre soț și marelui nostru compozitor, Vă rugăm să primiți sincerile noastre condoleanțe!

Cu stimă:

„Patria” casa de econ., soc. pe acțiuni:

Iuniu Br. Hodosiu
director executiv.

Nagyságos Asszony!

Kedves Férje elhunytá alkalmával fogadja őszinte szivből jővő mély részvételem. Balázsfalva, 1917 majus 28.

Kiváló tisztólettel

Dr. Rohonczy Béla
járásorvos.

Voci de presă.

Din cel mai recent nr. al „Unirei” ce ne sosește cu mare întârziere, aflăm eguduitoarea știre, că mult apreciatul compozitor și profesor de muzică *Iacob Mureșianu* a încetat din viață.

Nu ni se spune nici când, nici unde și nici între ce împrejurări s'a stins acest artist și totodată martir al artei sale, nici când și unde s'au așezat spre vecinică odihnă truditelul lui oase.

Stăm cutremurați în fața acestei mari pierderi, deși inima ni-s'a împietrit deja de câte suferim și îndurăm de când s'a deslănțuit acest îngrozitor războiu.

Pierdem în *Mureșianu* un apostol al muzicii noastre naționale, un artist însuflețit, care și-a concentrat întreaga luare aminte asupra comorilor neprețuite ascunse în popor, un muncitor neobosit zi și noapte, care s'a stins fără să-și vadă munea apreciată. (Urmează date biografice amănunțite).

Pentru el nu a fost arta isvor de traiu și bunăstare, ci numai prilej de a jertfi totul ce a avut și pe sine însuși, luptând din greu cu acea indolență a publicului, care știe lauda din gură ori-ce inițiativă, dar nu e capabilă de nici o jertfă serioasă când e vorba de binele public.

Se vor perânda generații până ce se va desceperi românilor, că cine a fost *Iacob Mureșianu*.

Devotament umbrei lui!

Fie pomenirea lui binecuvântată!

„Drapelul”.

*

Războiul mondial nu mai poate aduce surprize. Jertfirea individuală e așa de naturală, că nu ne putem impresiona de moartea unui om. În vremuri normale moartea lui *Iacob Mureșianu* ar însemna mai mult de cât un necrolog cules cu petiț. Cel mai excelent talent a românismului din Ardeal, măestrul muzicii române, genial admirat, virtuos și atrăgător, acesta a fost poetul distins, mort, zilele trecute, în Blaj.

Mureșianu s'a dovedit de un muzician din lumea veche, a încunjurat afecțiunile

Dramele muzicale, în cari a prelucrat mai ales basme românești, sunt simple, tocmai din aceasta simplitate sunt foarte captivante. În special a ajuns la renume mare opera „Meșterul Manole“, a cărei sujet e o legendă atavistică, prelucrat în stilul lui Massenet. Pentru opera aceasta e apreciat cu deosebire în străinătate. Personalitatea acestui artist a fost afabilă, extrem de modestă. În Blaj a devenit profesor de muzică la gimnaz, și așezându-se abia s'a mișcat de la vatra familiară, a urit reclama, și desigur — ca și oricare artist adevărat — apreciindu-l sub toate relațiile războiului, a așteptat vremei mai frumoase și mai bune, când omul va avea mai multă valoare, de cum are astăzi tunul.

„Világ“.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 6 Iunie. La drumul de țară dela Ojtuz am respins atacurile dușmane cu foc închis. În unele locuri se dau atacuri de infanterie.

Eri inamicul a dat între valea Wippach și mare, atacuri repetite, pentruca să-și micșoreze pierderile suferite pe platoul Karst. Asalturile au eșuat total. Trupele noastre prin ocuparea unei culmi de lângă Iamina au mărit succesul și au ținut în lupte vehemente teritoriul ocupat. În decurs de trei zile numărul prizonierilor transportați e de 250 ofițeri, între cari 4 de stab și 10 mii ostași. Mai multe regimente italiene au ajuns fără vunerări în captivitate. Așa din regim. 86: 2685, regim. 69: 1932 și din regim. 71 au ajuns în prinsoare 1831 ostași. Diviziile din Verona, Siracusa, Puglie și Adona, cari au luptat cu trupele acestea, au fost nimicite. La tunelul San-Giovanni am capturat un spital mare de tabără. Câmpul de luptă e acoperit de cadavre italiene. Dimineața aviatorii italieni au căutat orașele și localitățile departe după front. În lăuntrul Austriei au ajuns până la Laibach, în Tirol până la Pozen. În Craina și litoralul mării bombele lor au omorât câțiva locuitori. Daune materiale nu au cauzat.

În sectorul Wytschäte atacurile de artilerie cu mici intreruperi decurg. Seara și noaptea activitatea strategică s'a potențat în apropiere de mare și dealungul frontului Artois. La țarmii nordici dela Scarpe englezii au pornit atac cu trupe numeroase. Între Gavrelle și Fampaux regimentele din Bavaria au respins pe inamic cu pierderi grele pentru el. Numai spre sud de Rocux i-a succedat dușmanului să pătrundă în pozițiile noastre. Aci,

pentru o mică parte de tranșee, luptele continuă.

Spre nord de Braye francezii au încercat al treilea atac, care asemenea n'a avut nici un rezultat, afară de pierderile imense. Asemenea soartă a avut și atacul dela Mont d'Hiver. Asupra clădirilor militare dela Shernes avioanele noastre au aruncat bombe în greutate de 5000 kgr. Dușmanii au pierdut în luptele aeriene 11 aeroplane.

În ost și frontul Macedonian s'au dat lupte de artilerie și atacuri locale. La țarmii ostici dela Struma aviatorii englezi au aruncat bombe asupra grânelor ce sunt în coacere.

În fapt de seară.

*Se cerne din sfere liniște
Pe satul ascuns între dealuri,
Să cerne odihna la toate,
În ruga rostită de valuri.*

*Natura 'n podobă de flori
Rosteghe o rugă măreață.
Drumetele stai și 'ngenunche,
O școală-i natura, — învață!*

*Și ceriul cuprinde cu mila
Întinsul pământ umilit;
O Doamne, îndură-te-acuma
De omul atât de strivit,*

*Că viața lui e povară
Purtată pe câmpuri de sânge;
Îndură-te Doamne acuma,
Suspină drumetele și plânge.*

Pierdut în depărtări.

*Trece un cîș de când pleacă
Drumetele 'n depărtări,
Și-abia acum întoarsă, ea,
Urca încet pe scări.*

*Era pierdută 'n gânduri reci,
Privia așa de trist,
Cât vântul însuși s'a 'ndurat
Portița de i-a 'nchis.*

*Și multă milă a aflat
Durerea ei în casă,
Din depărtare raze reci
Se legănau pe masă.*

*Și cîșul însuși a 'ncețat
Să măsure cărarea;*

*O vino moarte mai aproape
De stînge luminarea!*

Schimbare.

*De flori is pline raturile,
De cântec plini is codrii,
Și totuși câtă jale 'nvârte
Pornită roata morii.*

*Și arborii 'nverzîți doinesc
Ca 'n alte primăveri,
Dar ochiul omului-i aseuns
În ceață de dureri.*

*La noi în grădinușă stau
Acleași straturi de demult,
Dar eu le samăn cu durere
Stînd svonul de-l ascult.*

*Și oameni cunoscuți în trec
Șireag pe dinnainte,
În par că 's umbra altor vremi,
Uitate 'ntre morminte.*

Ionel Ruștioreanu.

Informațiuni.

Știri personale. Ilustritatea Sa episcopul Orăzii *Dr. Demetriu Radu* a plecat din motive sanitare la Marienbad.

Majestatea Sa pe frontul dela Isonzo. În 1 crt. Majestatea Sa împreună cu augusta Regină, a cercetat frontul dela Isonzo, unde se desfășoară a zecea luptă. Majestatea Sa, în anturajul căruia se afla ministrul de externe, contele Czernin și contele Arz, șeful statului major, a adresat comandanților cîvinte calde de mulțumire și recunoștință pentru ținuta eroică a ostașilor, cari au dat multă dovadă de eroism. Majestatea Sa a distins pe generalul Boroevics cu crucea de comandant al ordinului Maria Terezia.

Augusta Regină a cercetat spitalele, în cari se curează răniții acestei lupte grele. S'a întreținut cu mulți răniți și i-a decorat.

Concurs. Parohia *Mușea* din protepopiatul Roșiei se dă în concurs cu termenul 1 Iulie st. n. 1917.

În ce comune ardelenesti nu se pot întoarce încă refugiații. Oficios se anunță că în momentul de față nu este încă permis refugiaților din Ardeal să se întoarcă la căminurile lor din comunele: Bereck, Gelece, Gyulafalva, Oltuz, Osdola, Sósmező, Zabola, Bělbor, Borszék, Gyergyóbkás, Gyergyóútfőgyes, Gyergyószárhegy, Gyimesbikk, Gyimesfelsőlak, Gyimesközéplak, Kászonsaltiz, Kászonsfürdő, Kászonsimper, Kászonsjakabfalva, Salomás și Vasláb.

Războiul se va încheia în 1917. „Messagero“ publică din Paris, că ministrul Ribot a declarat în cameră, că războiul se va sfârși în anul acesta. Declarația a fost primită cu mari aplauze.

Mersul trenurilor din gara Küküllőszög. Dimineața la 8 ore 16 min. sosește tren personal dinspre Teiuș. Spre Teiuș pleacă dimineața la 9 și 46. După amiază sosește dinspre Teiuș la orele 5 și 20, pleacă spre Teiuș seara la 8 și 37.

Dinspre Dicsőszentmárton sosește dimineața la orele 6 și 38 pleacă îndărăpt după amiază la 6 ore și 44 minute.

Necrolog. † *Eugen Oct. Boru*, în etate abia de opt luni, în 19 Maiu a. e. dim. trecut lin ca o dulce și prea scumpă arătare în brațele altui Părinte mai bun și iubitor în Homerod.

Odihneasă în pace!

Semnați pentru împrumutul al VI-lea de războiu!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Buciu.

Ioan Buciu